

29.5.2026

Eduskunta

Hallintovaliokunta lausuntopyyntö HE 58/2026

Tietosuoja- ja valtuutetun asiantuntijalausunto HE/58/2026

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt tietosuoja- ja valtuutetulta lausuntoa hallituksen esityksestä hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta. Tietosuoja- ja valtuutettu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Tietosuoja- ja valtuutettu toteaa aluksi katsovansa tarpeelliseksi sen, että hallinnon sähköisestä asioinnin tukipalveluista säädetään lailla. Tietosuoja- ja valtuutettu myös toistaa tässä yhteydessä jo aiemmin esiin tuoman huolensa siitä, että ihmisiä, joiden palvelua edellytetään käyttävän, tulee ohjeistaa selkeästi palvelusta ja sen yhteydessä tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä.

Nyt arvioitavana olevalla esityksellä laajennettaisiin myös muille (yksityisille) toimijoille kuin suomi.fi palvelua tarjoavalle DVV:lle oikeus esittää suomi.fi palvelun sisältöä omassa näkymässään. Tietosuoja- ja valtuutettu toteaa, että ratkaisu sinänsä vaikuttaa perustellulta ja kehityssuunta toivotavalta. Tietosuoja- ja valtuutettu esittää kuitenkin huolensa siitä, että kokonaisuus saattaa näyttäytyä varsin sekavalta hallinnon asiakkaisen suuntaan. Luotaessa lainsäädännöllä puitteita infrastruktuurille, jonka puitteissa hallinnon asiakkaat käyvät viestinvaihtoa viranomaisten kanssa, tulee kokonaisuuden olla selkeä ja helposti ymmärrettävissä kaikille.

Hallituksen esityksessä on arvioitu verrattain kattavasti esityksen tietosuoja- ja vaikutuksia. Tietosuoja- ja valtuutettu katsoo, on huomioita tulisi lisäksi kiinnittää ainakin kahteen seuraavaan seikkaan. Ensinnäkin hallinnon asiakkaita on informoitava selkeästi ja läpinäkyvästi siitä, miten heidän henkilötietojensa tässä yhteydessä käsitellään. Toiseksi siirrettäessä viranomaisviestintä pääosiltaan palveluun, jossa näyttäisi olevan mahdollista tai jopa todennäköistä, että henkilötietoja käsiteltäisiin pilviympäristössä, tulisi arvioida myös millaisia vaikutuksia mahdollisella tiedonsiirrot kieltävällä Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksellä voisi olla viranomaisviestintään.

Tietosuojavaltuutettu kiinnittää tässä yhteydessä huomiota myös siihen, että muiden toimijoiden tarjotessa esityksessä tarkoitettua katseluohjelmaa, ei kyseinen toimija saisi käsitellä hallinnon asiakkaan tietoja muuhun tarkoitukseen kuin sanotun katseluohjelman tarjoamiseksi. Esityksestä ei käy ilmi, miten varmistettaisiin, että näin ei käy.

Lisäksi sääntely sopimuksessa sovittavista asioista näyttää jäävän suppeaksi jättäen laajaa harkintamarginaalia käytännön tilanteisiin. Esitys näyttää jättävän myös paljon harkintavaltaa palveluntarjoajalle sen arvioinnista, mitä ovat ne toiminnan muutokset, joilla voi olla vaikutusta sille uskottujen tehtävien hoitamiseen ja jotka on siten viipymättä ilmoitettava palvelutuottajalle.

Allekirjoitus

Anu Talus
Tietosuojavaltuutettu

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Sähköposti: tietosuoja@om.fi
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihte: 029 566 6700
Verkkosivut: tietosuoja.fi